

Kapitel 1

Den Franske Riviera, 1956

I går forsøgte jeg at tage livet af mig.

Det var ikke så meget, fordi jeg ønskede at dø, som det var, fordi jeg ønskede, at smerten skulle holde op. Elisabeth, min kone, forlod mig for nogen tid siden, og jeg har savnet hende meget. Det var én kilde til smerte og en temmelig alvorlig en. Selv efter en krig, hvor over fire millioner tyske soldater døde, er tyske hustruer svære at finde. Men en anden alvorlig smerte i mit liv var selvfølgelig selve krigen og det, der skete mig dengang og i den sovjetiske krigsfangelejre senere hen. Hvilket måske gjorde min beslutning om at begå selvmord mærkelig i betragtning af, hvor vanskeligt det var ikke at dø i Rusland, men at holde mig i live har altid snarere været en vane for mig end et aktivt valg. I mange år under nazistyreret holdt jeg mig i live af ren og skær genstridighed. Så en tidlig forårmorgen spurgte jeg mig selv, hvorfor ikke tage dit eget liv? For en Goethe-elskende preusser som mig var selve årsagen til et spørgsmål som det nærmest uangribelig. Desuden var det ikke, som om livet var så vidunderligt længere, selv om jeg ikke er sikker på, at det nogen sinde har været det. Morgendagen og de lange, lange, tomme dage, der vil følge efter den, er ikke af særlig stor interesse for mig, især ikke hernede på Den Franske Riviera. Jeg var alene, jeg nærmede mig de tres, og jeg bestred et hoteljob, som jeg kunne klare i søvne, ikke fordi jeg fik meget af den nu om stunder. Det meste af tiden var jeg elendig til mode. Jeg boede et sted, hvor jeg ikke hørte hjemme, og det følte som en kold afkrog af

helvede, så det var ikke sådan, at jeg troede, at nogen, der holder af en solskinsdag, ville savne den mørke sky, som mit ansigt var.

Alle de grunde var der til at vælge at dø plus en særlig gæsts ankomst til hotellet. En gæst, som jeg genkendte, og som jeg ønskede, at jeg ikke havde genkendt. Men ham kommer jeg til om et øjeblik. Forinden må jeg forklare, hvorfor jeg stadig er her.

Jeg gik ned i garagen under min lille lejlighed i Villefranche, lukkede porten og sad i bilen og ventede med motoren kørende. Kulilteforgiftning er ikke så slem. Man lukker bare øjnene og falder i søvn. Hvis bilen ikke bare var gået i stå eller måske løbet tør for benzin, ville jeg ikke være her nu. Jeg tænkte, at jeg kunne prøve igen en anden gang, hvis tingene ikke blev bedre, og hvis jeg købte et mere driftssikkert køretøj. På den anden side kunne jeg være taget tilbage til Berlin ligesom min stakkels kone, hvilket kunne være endt med samme resultat. Selv i dag er det lige så nemt at blive slået ihjel der, som det altid har været, og hvis jeg skulle vende tilbage til den tidligere tyske hovedstad, tror jeg ikke, det ville vare ret længe, inden nogen var så venlig at foranstalte min pludselige død. Både den ene og den anden side er ude efter mig og med god grund. Da jeg boede i Berlin og var strisser eller forhenværende strisser, lykkedes det mig at støde stort set alle, med briterne som en mulig undtagelse. Ikke desto mindre savner jeg byen meget. Jeg savner øllet, selvfølgelig, og pølserne. Jeg savner at være strisser, dengang det var ensbetydende med noget godt at være i det berlinske politi. Men mest af alt savner jeg indbyggerne, der var lige så bitre, som jeg er. Selv ikke tyskerne bryder sig om berlinerne, og den følelse er som regel gengældt. Berlinerne bryder sig ikke særlig meget om nogen – og det gælder især kvinderne, hvilket på en eller anden måde gør dem mere tiltrækkende for en dummernik som mig. Der findes intet mere attraktivt for en mand end en smuk kvinde, som egentlig er ligeglad med, om han er levende eller død. Kvinderne er det, jeg savner mest. Der var så mange kvinder. Jeg tænker på alle de gode kvinder, jeg har kendt – og også ganske mange af de slemme – som jeg aldrig kommer til at se igen, og nogle gange kommer jeg til at græde, og derfra er der

kun en kort tur til garagen og kvælningsdøden, især hvis jeg har drukket. Hvilket derhjemme vil sige det meste af tiden.

Når jeg ikke har ondt af mig selv, spiller jeg bridge eller læser bøger om at spille bridge, hvilket kunne slå ret mange mennesker som værende en temmelig god grund til at tage sit eget liv. Men det er et spil, jeg finder fascinerende. Bridge er med til at holde min hjerne skarp og optaget af noget andet end tanker om hjemlandet – og alle kvinderne, selvfølgelig. Set i bakspejlet lader det til, at en ganske stor del af dem må have været blondiner, og ikke kun fordi de var tyske eller tæt på at være tyske. Lidt for sent i livet har jeg erfaret, at der er en type kvinder, jeg bliver tiltrukket af, nemlig den forkerte type, og det hænder ofte, at dette indbefatter en bestemt hårfarve, som kun betyder bal-lade for en mand som mig. Risikabel partnersøgning og seksuel kannibalisme er langt mere almindeligt, end man skulle tro, men dog mere udbredt blandt edderkopper. Åbenbart vurderer hun-nerne hans ernæringsmæssige værdi højere end en hans værdi som mage. Hvilket mere eller mindre opsummerer historien om mit eget personlige liv. Jeg er blevet ædt levende så mange gange, at jeg føler det, som om jeg har otte ben, selv om det nu sikkert kun er tre eller fire. Det er ikke nogen dyb indsigt, det ved jeg godt, men selv om den kommer sent i livet, er en vis grad af bevidsthed om én selv uvægerligt bedre end slet ingen. Det var i hvert fald, hvad min kone plejede at fortælle mig.

Bevidsthed om sig selv fungerede bestemt fint for hende. Hun vågnede en morgen og indså, hvor træt og skuffet hun var over mig og vores nye liv i Frankrig, og rejste hjem dagen efter. Jeg kan ikke påstå, at jeg bebrejder hende det. Hun formåede aldrig at lære fransk, sætte pris på maden eller nyde solen særlig meget, og det er det eneste, der er gratis og i rigelige mængder af her-nede. I Berlin ved man i det mindste, hvorfor man er elendig tilpas. Det er det, *Berlinerluft* handler om: et forsøg på at fløjte sig ud af tungsindigheden. Her på Rivieraen skulle man tro, at der er nok at fløjte over, og at der overhovedet ingen grund er til at hænge med næbbet, men det lykkedes på en eller anden måde for mig, og det kunne hun ikke tage længere.

Jeg formoder, at jeg hovedsagelig var ulykkelig, fordi jeg keder

mig ad helvede til. Jeg savner mit gamle liv som kriminalbetjent. Jeg ville give hvad som helst for at gå ind ad døren til Politipræsidiets på Alexanderplatz – efter alt at dømmen er det blevet revet ned af de såkaldte østtyskere, altså kommunisterne – og gå ovenpå til mit skrivebord i Mordkommissionen. Nu om dage er jeg receptionschef på Grand Hôtel du Cap-Ferrat. Det er lidt som at være politibetjent, hvis ens opfattelse af at være politibetjent er at dirigere trafikken, og det skulle jeg vide alt om. Det er præcis femogtredive år siden, jeg første gang var i uniform og skulle dirigere trafik på Potsdamer Platz. Men jeg kender hotelbranchen fra gamle dage, for i en periode efter at nazisterne kom til magten, var jeg husdetektiv på Berlins berømte Hotel Adlon. At være receptionschef er noget helt andet end det. Det handler mest om at sørge for restaurantbestillinger, booke taxier og både, koordinere portiertjenesten, genne prostituerede ud – hvilket ikke er så nemt, som det lyder, idet det nu om stunder kun er amerikanske kvinder, der har råd til at ligne prostituerede – og give instrukser til tåbelige turister, der ikke kan læse et kort eller tale fransk. Kun meget sjældent er der en uregerlig gæst eller et tyveri, og jeg drømmer om at kunne hjælpe det lokale Sûreté med at opklare en serie dristige juveltyverier som dem, jeg så i Alfred Hitchcocks *Fang tyven*. Selvfølgelig er det ikke andet end det: en drøm. Jeg ville aldrig tilbyde at hjælpe det lokale politi, ikke fordi de er franskmænd – selv om det ville være en god grund til ikke at hjælpe dem – men fordi jeg lever på et falsk pas og ikke et hvilket som helst falsk pas, men et som jeg fik af ingen ringere end Erich Mielke, som for tiden er næstkommanderende i Stasi, det østtyske sikkerhedspoliti. Det er en af den slags tjenester, der nogle gange er en høj pris på, og jeg forventer, at han en dag kommer og beder om at få den betalt. Hvilket nok bliver den dag, hvor jeg er nødt til at rejse videre endnu en gang. Sammenlignet med mig var *Den flyvende hollænder* som Gibraltarklippen. Jeg formoder, at min kone vidste det, eftersom hun også kendte Mielke og endda bedre end mig.

Lige hvor jeg skulle rejse hen, ved jeg ikke, selv om jeg hører, at Nordafrika er imødekommende, når det gælder tyskere på en liste over eftersøgte. Der sejler et skib fra Fabre Line fra Mar-

sejle til Marokko hver anden dag. Det er netop den slags ting, en receptionschef skal vide, selv om det er meget mere sandsynligt, at der er en del flere af hotellets velbeslåede gæster, der er flygtet fra Algeriet, end der er gæster, der kunne ønske at tage dertil. Efter massakren på civile *pieds-noirs* i Philippeville sidste år er krigen mod FLN i Algeriet ikke gået særlig godt for franskmændene, og efter alt at dømme bliver kolonien styret endnu barskere, end den nogen sinde blev, da nazisterne overlod den til Vichy-regeringen på nåde og unåde.

Jeg er ikke sikker på, om den ubesværet flotte, mørkhårede mand, der tjekkede ind i en af hotellets bedste suiter dagen før, jeg prøvede at kulilteforgifte mig selv, stod på nogen eftersøgningsliste, men han var helt bestemt tysk og kriminel. Ikke fordi han så mindre velhavende ud end en bankier eller en filmproducent fra Hollywood, eller at han talte så storartet fransk, at det nok kun var mig, der ville have gennemskuet, at han var tysk. Han brugte navnet Harold Heinz Hebel og opgav en adresse i Bonn, men hans rigtige navn var Hennig, Harold Hennig, og de sidste måneder af krigen havde han være kaptajn i SD. Han var nu først i fyrrerne og iført en fin, grå letvægtshabit, som var blevet skræddersyet til ham, og sorte håndsyede sko, der skinnede som en nyslået centime. Man har det med at bemærke den slags ting, når man arbejder et sted som Grand Hôtel. Nu om dage kan jeg genkende en habit fra Savile Row fra den anden ende af lobbyen. Hans opførsel var lige så glat som Hermès-silketørklædet om hans hals, der klædte ham bedre end den løkke, den så rigeligt fortjente. Han gav alle portiererne rundhændede drikkepenge fra et seddelbundet på tykkelse med en skive brød, og oven på det behandlede drengene ham og hans Louis Vuitton-bagage med større omhu end en kasse Meissenporcelæn. Sidste gang jeg havde set ham, havde han tilfældigvis haft nogle dyre kufferter med sig, fyldt med kostbarheder, som han og hans chef, den østpreussiske gauleiter Erich Koch, formentlig havde stjålet i byen. Det var i januar 1945 på et tidspunkt under det forfærdelige slag om Königsberg. Han var gået om bord på det tyske passagerskib *Wilhelm Gustloff*, som under rejsen var blevet torpederet af en russisk undervandsbåd med et

tab af mere end ni tusind civile liv til følge. Han var en af de få rotter, for hvem det var lykkedes at undslippe fra netop denne synkende skude, hvilket var en stor skam, eftersom han havde hjulpet med til at fremkalde dens undergang.

Hvis Harold Hennig genkendte mig, viste han det ikke. I vores sorte jaketter har alle ansatte i hotellets reception det selvfølgelig med at ligne hinanden. Dels det og dels det, at jeg er lidt fyldigere nu, end jeg var dengang, og sikkert har mindre hår for ikke at nævne en let solbrændthed, som min kone sagde klædte mig. Af en mand at være, som netop har forsøgt at tage livet af sig, er jeg i bemærkelsesværdigt god form, hvis jeg selv skal sige det. Alice, en af stuepigerne, som jeg var kommet til at synes om, efter at Elisabeth rejste, siger, at jeg let kunne gå for at være ti år yngre. Hvilket er godt det samme, da jeg har en sjæl, der føles, som om den er mindst fem hundrede år gammel. Den har kigget ned i afgrunden så mange gange, at den føles som Dantes spadserestok.

Harold Hennig kiggede direkte på mig, og selv om jeg ikke fastholdt hans blik længere end et sekund eller to, var der ingen grund til det – som tidligere politimand. Jeg glemmer aldrig et ansigt, især ikke når det tilhører en massemander. Ni tusind mennesker – mænd og kvinder og ganske mange børn – er mange grunde til at huske et ansigt som Harold Heinz Hennigs.

Men jeg må indrømme, at gensynet med ham med så velhavende et udseende og et så strålende helbred gjorde mig meget deprimeret. En ting er at vide, at der findes folk som Eichmann og Mengele, som slap af sted med de mest afskyelige forbrydelser. Det er noget helt andet, når flere af ofrene for en forbrydelse var ens venner. Der var tider, hvor jeg måske kunne have forsøgt at kræve en eller anden form for umiddelbar retfærdighed, men de dage er for længst forbi. Nu om stunder er hævn noget, min makker og jeg taler skødesløst om efter eller måske før et spil bridge på La Voile d'Or, som er det eneste andet gode hotel i Cap Ferrat. Jeg ejer end ikke en pistol. Hvis jeg gjorde, havde jeg bestemt ikke været her nu. Jeg er en langt bedre skytte end bilist.

Kapitel 2

Mellem Nice og Monaco ligger Cap Ferrat, en fyrretræsbevokset bjergudløber, der skyder ud i havet som det udtørrede og nærmest uduelige kønsorgan hos en gammel fransk libertiner – en aldeles passende sammenligning på grund af Rivieraens rygte som et sted, hvor høj alder og skønhed går hånd i rynket hånd, som regel til stranden, til butikkerne, til banken og så i seng, om end ikke altid i denne sømmelige rækkefølge. Rivieraen minder mig tit om Berlin umiddelbart efter krigen, bortset fra at det kvindelige selskab koster langt mere end en chokolade-stang eller et par cigaretter. Hernede er det pengene, der taler, selv når de ikke har meget andet at sige end *voulez-vous* eller *s'il vous plaît*. De fleste kvinder ville foretrække at tilbringe noget tid med monsieur Gateau frem for med mister Right, selv om de to lidet overraskende viser sig at være en og samme mand. Hvis jeg havde lidt flere kontanter, kunne jeg også godt finde mig en køn lille ledsagerske, som jeg kunne gøre mig til grin med og forkæle. Jeg er efterhånden tilstrækkeligt af en idiotisk tåbe til at være helt sikker på, at jeg ikke har det, som næsten alle kvinder på Côte d'Azur er ude efter, medmindre det er vejen til Beaulieu-sur-Mer eller navnet på den bedste restaurant i Cannes (det er Da Bouttau) eller måske et par billetter til Det Kommunale Operahus i Nice. Vi ser en del til monsieur Gateau og hans faste, grønne, rindende øjeæble på Grand Hôtel, men han har sine *confrères* på det nærliggende La Voile d'Or, et mindre, elegant hotel højt oppe på en halvø med udsigt over den blå lagune, som er den maleriske fiskerby Saint-Jean-Cap-Ferrat. Denne tre-etages franske villa – tidligere Park Hotel – blev bygget i 1925 af en engelsk golfchampion ved navn kaptajn Powell, hvilket

sikkert forklarer de gamle puttere af træ på væggene, hvis de da ikke har et meget krævende hul i hotellets meget elegante opholdsstue. Det er normalt der, jeg sidder og drikker gin og lime og spiller bridge med mine tre eneste venner, to gange om ugen med usvigelig sikkerhed.

For at være helt ærlig er de ikke, hvad de fleste ville kalde venner. Det er trods alt Frankrig, og rigtige venner er sjældne, især når man er tysker. Desuden spiller man ikke bridge for at skaffe sig venner eller for at holde på dem, og nogle gange hjælper det, hvis man har en aktiv modvilje mod sine modstandere. Min bridgemakker Antimo Spinola, en italiener, er direktør for det kommunale kasino i Nice. Heldigvis er han en langt bedre spiller, end jeg er, hvilket er uheldigt for ham. Vores sædvanlige modstandere er et engelsk ægtepar, mr. og mrs. Rose, som har en lille villa i bakkerne bag Èze. Jeg vil ikke sige, at jeg nærer modvilje mod nogen af dem, men jeg tror, de er et typisk engelsk par, da de aldrig viser mange følelser, mindst af alt for hinanden. Jeg har set siamesiske kampfisk, som virkede kærligere. Mr. Rose var en førende hjertespecialist i Londons Harley Street og tjente en mindre formue ved at behandle en græsk millionær, inden han gik på pension i Sydfrankrig. Spinola siger, at han godt kan lide at spille med Rose fordi, hvis han skulle få et hjerteanfald, så ville Jack vide, hvad der skulle gøres, men det er jeg ikke så sikker på. Rose drikker mere, end jeg gør, og jeg er slet ikke overbevist om, at han overhovedet har et hjerte, hvilket vel burde være en forudsætning for jobbet. Hans kone, Julia, var hans klinikassistent og er så langt den bedste spiller med en sand fornemmelse for bordet og en hukommelse som en elefant, som også er det dyr, hun ligner mest, dog ikke på grund af sin størrelse. Hun ville være en virkelig flot kvinde, hvis ikke hendes overdimensionerede ører stak vinkelret ud fra hovedet. Og hvad vigtigst er, diskuterer hun aldrig den hånd, hun lige har spillet, som om hun nødig vil give Spinola og mig tips til, hvordan vi skal spille imod dem.

Dette er også et godt eksempel at følge, når det gælder diskussioner om krigen. Så vidt nogen ved, var Walter Wolf – det

er det navn, jeg lever under i Frankrig – kaptajn ved Intendanturen i Berlin med ansvar for troppernes forplejning. Det er, hvad man kunne vente af en, der har arbejdet på bedre hoteller en god del af sit liv. Jack Rose er helt sikker på, at han husker mig fra et ophold på Hotel Adlon. Jeg tænker nogle gange over, hvad de ville tænke, hvis de vidste, at deres modstander engang havde båret SS-uniform og været folk som Heydrichs og Goebbels' fortrolige.

Jeg tror ikke, Spinola ville blive særlig overrasket over at opdage, at jeg har en hemmelig fortid. Han taler Ivan næsten lige så godt, som jeg gør, og jeg er mere eller mindre sikker på, at han var officer i den italienske 8. armé i Rusland og må have været en af de heldige, der slap ud i 1943 oven på det knusende nederlag i slaget om Nikolajewka. Han taler selvfølgelig ikke om krigen. Det er det fine ved bridge. Ingen taler om særlig meget. Det er det perfekte spil for folk, der har noget at skjule. Jeg forsøgte at lære Elisabeth det, men hun havde ikke tålmodighed til de rutiner, som jeg ville vise hende, og som hun ville være blevet en bedre spiller af. En anden grund til, at hun ikke interesserede sig for spillet, var at hun ikke taler engelsk – som er det sprog, vi spiller bridge på, fordi det er det eneste sprog, mr. og mrs. Rose taler.

En eller to dage efter Hennigs ankomst til Grand Hôtel tog jeg til La Voile d'Or for at spille bridge med Spinola og ægteparret Rose. Som sædvanlig var de for sent på den, og jeg fandt Spinola ved baren stirrende tomt ind i tapetet. Han var i dystert humør, kæderøg Gauloises med sit korte elfenbensrør og drak americanos. Med sit mørke, krøllede hår, sit ligefremme smil og sit muskuløse, gode udseende mindede han mig altid lidt om filmskuespilleren Cornel Wilde.

“Hvad laver du?” spurgte jeg ham på russisk. Vi talte russisk sammen for at holde os i træning, da der var meget få russere, som nogen sinde besøgte hotellet eller kasinoet.

“Nyder udsigten.”

Jeg vendte mig om og pegede på terrassen og bag den udsigten over havnen.

“Udsigten er den vej.”

“Den har jeg set før. Desuden foretrækker jeg den her. Den minder mig ikke om noget, jeg helst ikke vil huske.”

“Nå, er det en af de dage?”

“Alle dage er en af de dage hernede. Synes du ikke?”

“Jovist. Livet er noget lort. Men det må du ikke fortælle til nogen her på Cap Ferrat. Skuffelsen vil tage livet af dem.”

Han rystede på hovedet. “Tro mig, jeg kender alt til skuffelse. Der er en kvinde, jeg har set noget til. Og det gør jeg ikke mere. Hvilket er en skam. Men jeg var nødt til at slutte det. Hun var gift, og det var ved at blive besværligt. Nå, men hun tog det temmelig tungt. Truede med at skyde sig.”

“Det er en meget fransk ting at gøre. Skyde sig. Det er den eneste form for fransk skydefærdighed, man kan stole på i en knibe.”

“Du er bare så tysk, Walter.”

Han købte mig en drink og så mig lige ind i øjnene.

“Nogle gange ser jeg ind i dine øjne på den anden side af bridgebordet og ser en del mere end en håndfuld kort.”

“Du siger, at jeg er en dårlig spiller?”

“Jeg siger, at jeg ser en mand, der aldrig har været i hærens forplejningskorps.”

“Jeg kan forstå, at du aldrig har smagt min mad, Antimo.”

“Walter, hvor længe har vi kendt hinanden?”

“Jeg ved det ikke. Et par år.”

“Men vi er venner, ikke?”

“Det håber jeg.”

“Så altså. Spinola er ikke mit rigtige navn. Jeg havde et andet navn under krigen. Oprigtig talt ville jeg ikke have holdt mig i live ret længe med et navn som Spinola. Jeg har aldrig været den slags italiener. Det er et jødisk-italiensk navn.”

“Det betyder ikke noget for mig, hvad du er, Antimo. Den slags tysker har jeg aldrig været.”

“Jeg kan godt lide dig, Walter. Du siger ikke mere, end du behøver. Og jeg fornemmer, at du er til at stole på.”

“Lad være med at fortælle mig noget, du ikke behøver,” sagde jeg. “I min alder kan jeg dårligt tillade mig at miste en ven.”

“Forstået.”

“Hvis det skal være, kan jeg også dårligt tillade mig at miste folk, der ikke bryder sig om mig. Så ville jeg virkelig føle mig alene.”

På baren ved siden af min gin og lime stod en Partagas-cigar-kasse, som Spinola nu lagde hånden på.

“Jeg har brug for en tjeneste,” sagde han.

“Sig frem.”

“Der er noget heri, som jeg vil bede dig passe på for mig. Bare et stykke tid.”

“I orden.”

Jeg så mig om efter bartenderen og opdagede, at han var på sikker afstand ude på terrassen, så jeg åbnede kassen og kiggede ned i den. Men allerede før jeg havde løftet låget, vidste jeg, hvad der var i den. Det var ikke cigarer. Der er noget ved en Walther politipistols 650 grams vægt, som jeg ville kunne genkende i søvne. Jeg tog den op. Den var fuldt ladt, og hvis jeg kunne stole på min næse, var den blevet affyret for nylig.

“Ikke fordi det kommer mig ved,” sagde jeg og lukkede cigar-kassen, “Men den lugter, som om den har haft travlt. Jeg har selv skudt folk, og det kom heller ikke nogen ved. Det er bare noget, der nogle gange sker, når der er pistoler indblandet.”

“Det er hendes pistol,” forklarede han.

“Hun må være en ganske speciel pige.”

“Ja, det er hun. Jeg tog den fra hende. Bare for at sikre mig, at hun ikke gjorde noget dumt. Og jeg vil ikke have den i huset for det tilfældes skyld, at hun skulle komme tilbage. I hvert fald ikke før hun afleverer min hoveddørsnøgle.”

“Jo, jeg skal nok passe på den. En god bridgemakker er svær at finde. Desuden har jeg savnet at have en pistol derhjemme. Et hus føles ret tomt uden et skydevåben. Jeg lægger den ud i bilen, okay?”

“Tak, Walter.”

Jeg gik udenfor, låste pistolen ind i handskerummet og gik tilbage til hotellet, netop som mr. og mrs. Rose kom kørende i deres cremefarvede åbne Bentley. Jeg ventede et øjeblik og åbnede så instinktivt den tunge bildør, så mrs. Rose kunne træde ud. Det var altid ham, der kørte dem til La Voile d’Or, men hun

kørte dem altid tilbage, da hun kun havde tilladt sig to gin og tonic mod hans seks-syv whiskyer.

“Mrs. Rose,” sagde jeg elskværdigt og samlede galant det grønne chiffontørklæde op, som hun tabte på jorden, idet hun steg ud af bilen. Det matchede den grønne kjole, hun havde på. Grøn var ikke hendes farve, men det ville jeg ikke lade påvirke mit spil. “Dejligt at se Dem igen.”

Hun svarede smilende, men egentlig skænkede jeg hende ikke megen opmærksomhed, for mine tanker kredsede stadig om Spinolas kærestes pistol, mens mit blik nu blev tiltrukket af to mænd, som var midt i et skænderi i den anden ende af hotellets terrasse. Den ene var en rødmosset englænder, som ofte sad på La Voile d’Or. Den anden var Harold Hennig. Jeg åbnede automatisk indgangsdøren for mrs. Rose, inden jeg tillod mig endnu et blik på Hennig og englænderen, hvilket afslørede, at det måske slet ikke var et skænderi, men en smilende Hennig, der fortalte englænderen, hvad han skulle gøre, og englænderen, der ikke brød sig særlig meget om det. Han havde min medfølelse. Jeg havde aldrig selv syntes særlig godt om at tage imod ordrer fra Hennig. Men jeg slog det hurtigt ud af hovedet og fulgte efter Jack og Julia Rose indenfor, og for første gang i nogen tid slog Spinola og jeg dem, hvilket overtrumfede alt, indtil jeg tog tilbage til Grand som afløser for vores natportier, som havde ringet og meldt sig syg med en sommerforkølelse, hvad det så end var. Jeg havde haft en vinterforkølelse i en sovjetisk krigsfangelejr i cirka to år, og det var slemt nok. En sommerforkølelse lyder aldeles rædsom.

Jeg har ikke noget imod nattevagten. Det er køligt, og lyden af cikaderne er lige så beroligende som kaprifolien, der pryder murene bag de magre statuer ved hovedindgangen. Desuden er der færre gæster til stede med spørgsmål og problemer at løse, og jeg tilbragte den første time af min vagt med at læse *Nice-Matin* for at forbedre mit franske. Omkring klokken et måtte jeg ud og hjælpe en meget rig amerikaner, mr. Biltmore, op til hans suite på fjerde sal. Han havde drukket cognac hele aftenen, og det var lykkedes ham at tømme både flasken og baren med sine ubehagelige bemærkninger, som hovedsagelig drejede sig

om krigen og om, hvordan franskmændene ikke rigtig havde taget deres tårn, og om at Vichy måske ikke af navn, men af gavn havde været en nazistisk regering. Det ville jeg ikke have haft nogen indvendinger imod, medmindre jeg havde været franskmænd. Som Napoleon kunne have sagt, men ikke gjorde: "Fransk historie er den udlægning af fortidige begivenheder, som det franske folk er blevet enige om." Jeg fandt Biltmore sammen-sunken i en lænestol og kun lige ved bevidsthed, sådan som jeg foretrækker drukkenboltene på hotellet, men han begyndte at blive lidt højroset og uregerlig, da jeg gik hen og ruskede høfligt i ham. Så slog han ud efter mig først én gang og så én gang til, sådan at jeg blev nødt til at slå ham på hagen med knyttet næve for at gøre ham tummelumsk og forskåne os begge for yderligere skader. Det skaffede mig et andet problem, for han var stor som et fyrretræ og næsten lige så vanskelig at folde over skulderen, og det krævede næsten alle mine kræfter at få ham ind i elevatoren og resten af dem at slæbe ham ud af den og ind i seng. Jeg klædte ham ikke af. Det sidste, en receptionschef ønsker sig, er at en beruset amerikaner kommer til bevidsthed, når man har fået bukserne halvvejs ned ad benene på ham. Amerikanere ser ikke mildt på at blive klædt af, og da slet ikke af andre mænd. I en situation som den er det ikke kun tænder, man kan miste, men også et job. På Rivieraen kan en receptionschef – selv en god receptionschef med alle tænder i behold – erstattes i løbet af et øjeblik, men intet hotel ønsker at miste en gæst som mr. Biltmore, især ikke når han betaler over femten hundrede franc pr. nat, hvilket er omkring fire hundrede dollars, for at bo i en suite, han har booket for tre hele uger. Ingen har råd til at miste tredive tusind franc plus barregninger og drikkepenge.

Da jeg kom nedenunder, var jeg så varm som en kinesisk vaskeriejers damprulle. Så jeg gik ind i baren igen og lod bartenderen blande mig en iskold gin og lime med de gode varer – den 57 procent Plymouth Navy Strength-gin, som de giver søfolkene i atomubådene – som skulle hjælpe de fire svagere af slagsen, jeg i forvejen havde drukket på La Voile d'Or med at klare presset. Jeg hjalp den ned med aftensmåltidet, som bestod af et par oliven og en håndfuld saltkringler.

Jeg var netop blevet færdig med at spise middag, da en ny gæst præsenterede sig ved skranken. Og det var virkelig en præsentabel gave: let parfumeret, sober, stramt pakket ind i sort, så man fik en ret god fornemmelse af, hvad papiret gemte, og med en pæn lille diamantsløjfe på forsiden. Jeg ved ikke meget om mode, men hendes kjole havde et ballerinaagtigt kjoleliv med den ene skulder blottet, og da jeg kiggede en gang til, var det ikke en sløjfe i livet, men en lille diamantblomst. Med sine matchende sorte handsker og sko så hun fuldstændig lige så nydelig ud som Christian Diors bankudtog. Mrs. French var en af vores lokale stamkunder, en rig og ekstremt tiltrækkende engelsk dame i fyrrerne, hvis far var en berømt kunstner, som engang havde boet og arbejdet på Rivieraen. Efter sigende er hun forfatter og lejer et hus i Villefranche, men hun tilbringer meget af sin fritid på Grand Hôtel. Hun svømmer meget i vores pool, læser en bog i baren, bruger telefonen en hel del og spiser så en sen middag i restauranten. Tit er hun alene, men nogle gange er hun sammen med venner. Et par uger tidligere prøvede hun tilsyneladende at få fat i den franske forsvarsminister, monsieur Bourguès-Manoury, som boede her, men det kom der ikke noget ud af. Ministeren havde åbenbart andre ting i tankerne – som den islamiske trussel fra det algeriske FLN for ikke at nævne Egyptens discount-Hitler, Gamal Abdel Nasser, og måske den anonyme kvinde, som boede på værelset ved siden af hans. Man må vel sige, at han ser godt ud: mørkhåret med mørke øjne, men måske lidt sliktet og lidt lille og oprigtigt talt et par divisioner under den, mrs. French spiller i. Jeg tænkte, at en smuk brunette som hun kunne gøre det bedre. På den anden side tippedes Maurice Bourguès-Manoury til at blive Frankrigs næste premierminister.

“Godaften, mrs. French,” sagde jeg. “Jeg håber, De nød Deres middag.”

“Ja, den var ikke ringe.”

“Det lyder ikke nær så godt, som det burde være.”

Hun sukkede. “Den kunne have været bedre.”

“Var det maden? Eller måske betjeningen?”

“For at være helt ærlig var der intet at udsætte på nogen af

delene. Men alligevel manglede der noget. Jeg havde kun min bog som selskab, og jeg er bange for, at det ikke er noget, nogen her på Grand Hôtel kan rette op på.”

“Så må jeg have lov at spørge, hvad De læser, mrs. French?” Mine manerer er blevet betydelig bedre, siden jeg begyndte at arbejde på hoteller igen. Nogle gange lyder jeg ligefrem høflig.

Hun åbnede sin krokodilleskindstaske og viste mig sin bog: *Den stilfærdige amerikaner* af Graham Greene. Mit strisserblik bemærkede hurtigt en flaske Mystikum, et bundt franske franc, en pudderdåse af guld og en lille lilla dåse med skruelåg, som kunne have indeholdt en pudderkvast, men som mere sandsynligt rummede hendes pessar.

“Ikke en jeg har læst,” sagde jeg.

“Nej. Men jeg tror nok, De har glemt mere om, hvordan man får en amerikaner til at være acceptabelt stilfærdig, end Graham Greene nogen sinde har lært.” Hun smilede. “Stakkels mr. Biltmore. Lad os håbe, at han tilskriver spiritus sit ømme hoved i morgen og ikke Deres knytnæve.”

“Åh, De så det. Ærgerligt. Jeg troede, at baren var tom.”

“Jeg sad bag en søjle. Men De håndterede det særdeles godt. Som en ekspert. Jeg ville sige, at De har gjort den slags før. Professionelt.”

Jeg trak på skuldrene. “Hotelbranchen byder altid på en række interessante udfordringer.”

“Hvis De siger det.”

“Måske kan jeg anbefale Dem noget andet at læse,” tilbød jeg for at skifte emne i en fart.

“Hvorfor ikke? De er trods alt receptionschef. Men efter min egen erfaring ligger det måske lidt uden for Deres normale pligter at spille Robert Benchley.”

Jeg nævnte en bog af Albert Camus, som havde gjort indtryk på mig.

“Nej, ham bryder jeg mig ikke om,” sagde hun. “Han er for fransk efter min smag. Og for politisk. Men nu jeg tænker over det, kunne De måske anbefale en bog om bridge. Jeg vil gerne lære spillet, og jeg ved, at De ofte spiller det, mr. Wolf.”

“Jeg ville med glæde låne Dem nogle af mine egne bøger, mrs.

French. Alt af Terence Reese eller S.J. Simon ville efter min mening være udmærket.”

“Endnu bedre, De kunne selv lære mig spillet. Jeg betaler Dem gerne for nogle privatlektioner.”

“Det er jeg bange for, at mine pligter ikke rigtig tillader, mrs. French. Og nu jeg tænker over det, er det nok bedst for Dem at starte med Iain Macleods *Bridge is an Easy Game*.”

Hvis hun var skuffet, viste hun det ikke. “Det lyder helt rigtigt. Tager De den med i morgen?”

“Selvfølgelig. Jeg beklager, at jeg ikke selv er her til at give Dem den, mrs. French, men jeg skal sørge for at aflevere den til en af mine kolleger.”

“De arbejder ikke i morgen? Ærgerligt. Jeg nyder vores små samtaler.”

Jeg smilede diplomatisk og bukkede. “Det glæder mig at kunne være til tjeneste, mrs. French.”

Det er det, vi i bridge kalder at melde pas.